

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951, február 17. szombat. A R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 40. SZÁM

A grivicai hősi harcok évfordulóján

Tizenhét esztendő telt el azóta, hogy a romániai munkásosztály, pártja, a Román Kommunista Párt vezetésével, az 1933. évi februári harcát megvívta.

Tizenhét esztendő telt el a grivicai események óta, amikor a fővárosi vasúti műhelyek munkásai kiontott vérukkal hazánk munkásosztályának a szabadságáért, az ország függetlenségéért, a fasizmus megsemmisítéséért, a békéért és a szocializmus hatalmas országával — a Szovjetunióval való barátságért folytatott harcában a romániai proletárium történetének lapjaira egyik legdicsőségesebb szakaszt íktatta be. A burzsoá-földesuri rendszer terrorja, az ostromállapot, a dolgozók vállaira nehezedő terhek elleni tiltakozásként sztrájkoló grivicai dolgozók élén Gh. Gheorghiu-Dej, Vasile Luca, Ilie Pintilie, Chivu Stoica, Dumitru Petrescu elvtársak állottak és vezették a hősi harcot a szigoranca véredek és eszközeik, a csendőrök sortüze közepette.

A kapitalista világ ebben az időben élte át fennállása óta egyik legválságosabb időszakát. A kapitalizmus súlyos ellentmondásai egyre világosabbá tettek az emberek százmilliói előtt a szocialista rendszer felsőbbrendűségét. A nyugati államok kapitalistái megrémülve az országokban egyre fokozódó forradalmi megmozdulásoktól, a fasizmus útját egyengették, felhámasztották a német imperializmust, hogy a Szovjetunió elleni aljas terveiket megkíséreljék.

Az imperializmus béklyóiban szenvedő Romániát magával ragadta a kapitalista világ válsága. A külföldi nagytőkék és hűséges kiszolgálói: a burzsoá-földesuri kormányok, mindent elkövettek, hogy a válság terheit a munkásosztályra és a dolgozó parasztságra hárítsák.

A nyugati országok tőkésai Romániát a Szovjetunió elleni galád támadásuk hídfőjévé akarták átalakítani. A burzsoá-földesuri kormányoknak rendkívül súlyos feltételek mellett katonai beruházások céljaira kölcsönöket folyósítottak, amelyek az országot a gazdasági tönk szélére juttatták.

A grivicai hősi harcok idején a romániai munkásosztály a Román Kommunista Párt V. Kongresszusának határozatával felvértezve, — mely a Párt központi feladatai közé iktatta a Szovjetunió elleni háborús előkészületekkel szembeni harcot, — vette fel a küzdelmet.

A Párt V. Kongresszusa rámutatott arra, hogy a Szovjetunió elleni háború egyben a romániai munkásosztály elleni kegyetlen harcot jelenti és hogy a Szovjetunió megvédése a dolgozó nép érdeke.

Az 1933. évi grivicai események évfordulójáról a szocializmus építésének ragyogó korszakában, első öt éves tervünk első hónapjainak kimagasló eredményét közlő emlékeztetőnk meg, amikor azok az eszmék, amelyekért annakidején annyi hősi munkás vért áldozta — a beteljesüléséhez közeledtek.

A dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadító harca lehetővé tette számunkra függetlenségünk kivívását, az imperialisták igájából való megszabadulásunkat. Hazánk munkásosztálya szoros szövetségben a dolgozó parasztsággal, elharcos pártjának vezetésével megsemmisítette a tőkés-földesuri rezsimet és helyében megvalósította a népi demokratikus rendszert, amely a proletárdiktatura funkciót tölti be és amely a dolgozó nép érdekeit védi és felszámolja a kizsákmányolást.

Ma már a Párt által vezetett munkásosztály kemény harca folytán és a Szovjetunió önzetlen és nagyarányú segítségével első és második egy éves állami tervünk nagyszerű eredményei után első öt éves tervünk lendületes teljesítésével diadalmasan haladunk előre a szocializmus építésének ragyogó útján.

Dolgozó parasztságunk a Párt segítségével mindörökké felszabadult a földesurak kizsákmányoló uralma alól. Népi demokratikus rendszerünk korlátozta a kulákok kizsákmányolását. A dolgozó parasztságot az egymás után megalakuló kollektív gazdaságokba tömörülve a szovjet kolhoz dolgozók példáját követik. Falvaink dolgozó parasztságát már nem szípolozzák ki a bratjanokkal, maniakkal szövetséget gyárfáselmelek úszora bankjai. A szövetkezetek ma már a dolgozó parasztság érdekeit szolgálják és nem pedig a földesurak és a kulákok érdekeit, mint a múltban. Szövetkezeti hálózatunkon keresztül élénkül meg egyre jobban a város és a falu közötti áruvesztés és járul hozzá mind a városi, mind pedig a falusi dolgozók életszínvonalának állandóan fokozódó emelkedéséhez.

A tőkés-földesuri rendszerek által mesterségesen táplált nemzetiségi gyűlölködés a Pártnak a nemzetiségi kérdésben követett bölcs sztálini nemzetiségi politikája folytán már a múlté Népköztársaságunk együttélő nemzetiségei a román néppel való testvéri egyetértésben a Román Munkáspárt irányításával, a Szovjetunió önzetlen segítségével építik a dolgozók boldog jövőjét.

A világalomra törő imperialisták a kapitalista termelési rendszer súlyos ellentmondásában elmélyülve, ismét háborús terveket szőnek a népek véres leigázására. Háborúra uszítanak, aljas támadásokat hajtanak végre, támszpontokat építenek a világ különböző pontjain csak azért, hogy sűtét terveiket megvalósítsák. A világ népei, a becsületes emberek sok százmillió tömegei, köztük hazánk dolgozói is, a Szovjetunió vezette hatalmas békotáborba felsorakozva harcolnak a béke megvédéséért.

A grivicai események évfordulója alkalmából kegyelettel emlékeztünk meg a munkásosztály és annak elharcos pártja hőseiről és az ok példandó, bátor harcukból merítünk újabb erőt a békéért, öt éves tervünk teljesítéséért, a szocializmus építéséért folytatott küzdelemben.

J. V. Sztálin és Mao-Ce-Tung táviratváltása a szovjet-kinai egyezmény megkötésének első évfordulója alkalmából

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Tass közli J. V. Sztálinnak Mao-Ce-Tung elvtársához, a Kínai Népköztársaság központi népkormányának elnökehez intézett táviratát, amelynek szövege a következő:

„Kérem, elnök elvtárs, fogadja szívélyes üdvözlőlevelemet a szovjet-kinai barátsági, szövetségi

Mao-Ce-Tung, a Kínai Népköztársaság központi népkormányának elnöke a következő táviratot küldte J. V. Sztálin generálisszimusznak, a Szovjetunió miniszterelnökének:

„A Kína és a Szovjetunió közötti barátsági, szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának első évfordulója alkalmából kérem Önt és Ön után a szovjet kormányt és a

és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának első évfordulója alkalmából.

Nem kétséges, hogy szerződésünk ezennel is a Kínai Népköztársaság és a Szovjetunió közötti barátságának és a világbéke megerősítésének ügyét szolgálja.

J. V. SZTALIN.

szovjet népet, hogy fogadja hálafeleletet és szívélyes üdvözlőlevelemet. A Kína és a Szovjetunió közötti barátsági, szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírása nemcsak az új Kína építésében jelent hatalmas támogatást, de az agresszió ellen, a béke fenntartásáért, a Távol-Kelet és az egész világ biztonságáért folytatott harc hatalmas biztosítéka is.

Ez alkalommal kérem, fogadja jókívánságaimat Kína és a Szovjetunió népei közötti barátság és együttműködés további fejlődésére és megerősítésére.

MAO-CE-TUNG

a Kínai Népköztársaság központi népkormányának elnöke.

Visinszkij és Csu-En-Laj táviratváltása

A. J. Visinszkij szovjet külügyminiszter a következő táviratot küldte Csu-En-Laj-nak, a Kínai Népköztársaság állami közigazgatási tanácsa elnökének és külügyminiszterének:

„Kérem fogadja őszinte üdvözlőlevelemet és legjobb kívánságaimat a Kínai Népköztársaság és a Szovjetunió között megkötött barátsági, szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának első évfordulója alkalmából.”

A. J. VISINSZKI

Csu-En-Laj, a Kínai Népköztársaság központi népkormányának külügyminisztere a következő szöveget hordtatta ki:

„A Kína és a Szovjetunió között megkötött barátsági, szövetségi és

kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának első évfordulója alkalmából, kérem fogadja üdvözlőlevelemet és legjobb kívánságaimat Kínai és a Szovjetunió népei még szorosabban egyesüljenek a közös világbéke megvédésére.

CSU-EN-LAJ

a Kínai Népköztársaság központi népkormányának külügyminisztere

MÁRAMAROSBAN

Lendületesen haladnak a tavaszi előkészületek, a dolgozó földművesek lelkesen teljesítik a beszoigáltatást

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A Máramarossziget-rajoni néptanács mezőgazdasági ügyosztálya gyűlésen beszélt meg a tavaszi előkészületeket. Az érkezően résztvettek a helyi néptanácsok elnökei és titkárai, továbbá a kollektív gazdaságok és az állami gazdaságok megbízottai. Az értekezleten megbeszéltek a tennivalókat, majd a helyi néptanácsok kiküldöttjei visszatértek falujukba és részletes munkatervet készítettek. A szerszám- és gépjavítási tervet gondosan állították össze és alaposan megszervezték a munkát. Ennek nyomán a rajon dolgozó előkészítették mukszükségeiket a tavaszi mezőgazdasági munkára.

A rajoni néptanács elkészítette a vetési tervét, amit megküldött a községeknek. A községek részletekben bontották a terveket és kiadták az egyéni gazdálkodást folytató dolgozó földműveseknek. Február 10-ig 1441 egyéni vetési tervet osztottak ki.

Az előkészületek Budfalva, Sramtura és Hosszmező községekben nem haladnak a megkívánt mértékben. Budfalván például február 12-ig még nem kezdtek meg a szerszámok javítását. Hosszmezőn nem szervezték meg a javítóközpontokat, aminek következtében a munka lassan halad.

A rajon területén 336 sztráztató központot létesítettek. 151 tonnányi ömögöt elneveltek az állami gazdaságoknál és 178 ömögöt a magángazdaságoknál. 37 magtiszító központ létesítését vették tervbe a rajonban, ezek közül már 23 működik.

A Máramarossziget-rajoni dolgozó földművesek a vetési előkészületekkel egyidőben végzik a trágyahordást is. Eddig 7724 tonna trágyát hordtak ki.

Az előkészületek tovább folynak, a rajoni néptanács nagy gondot fordít arra, hogy a lemaradt községekben meggyorsuljon a munka.

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A máramarosszigeti rajon dolgozó földművesei lendületesen tesznek eleget hazafias kötelezettségüknek, a terményfelesleg beszoigáltatásának. A párt- és szervezeteik irányításával és a tömegszervezetek támogatásával a néptanácsok eredményes felvilágosító és mozgósító munkát végeztek. Ennek következtében a dolgozók megértették a terményfelesleg beszoigáltatásának fontosságát és igyekezettel teljesítik a kvóták betartását. A beszoigáltatási tervet az alábbi mértékben teljesítették:

Buza 99,5 százalék, rozs 82,6 százalék, árpa 87,2 százalék, zab 84,7 százalék, kukorica 60 százalék, szénna 46,7 százalék a lucerna és lóheremagok beszoigáltatásának tervét teljes egészében teljesítették a rajon dolgozó földművesei. A fenti adatok a február 13-i helyzetre; ábrázolják, melyek már túlhaladtak a Máramaros-rajoni szegény- és középparasztságon.

A RETTEGI NÉPTANÁCS EREDMÉNYES MOZGÓSÍTÓ MUNKÁT VÉGZETT

DES. — (Tudósítónktól.) Ismerve azokat a nagyszerű feladatokat,

amelyek a néptanácsokra hárulnak, az öt éves terv teljesítése során, a rettegi néptanács erőteljes felvilágosító és mozgósító tevékenysége; fejtett ki a terményfelesleg beszoigáltatásának sikeréért. A párt- és szervezetei útmutatásai nyomán és a tömegszervezetek szelkeskörti támogatásával a néptanács házról-házra, emberől-emberig menő felvilágosító munkát végeztek. A rettegi dolgozó földművesek február 11-ig 98 százalékban teljesítették a buza, 99 százalékban a tengeri, 101 százalékban a napraforgó, 99 százalékban a szénna és 100 százalékban az árpafelesleg beszoigáltatását. Az utóbbi két hétben különösen fellendült a terményfelesleg beszoigáltatása. A néptanács gondosan megszervezte a begyűjtés menetét és a dolgozó földművesek örömmel tesznek eleget hazafias kötelezettségüknek.

Meghosszabbították a lakbértörvény érvényét

A Hivatalos Közlöny február 13-i száma közli a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának törvényrendeletét. Ennek értelmében a háztulajdonosok és lakók közti viszony rendezésére vonatkozó 1948. április 23-i törvény érvényét, amelyet időközben többször meghosszabbítottak, 1951. március 31-ig újól meghosszabbították.

A Pravda cikke a Plevén által javasolt „európai hadsereg” felállításáról

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Pravda közli Korjonov cikkét, amely a francia kormány által február 15-re összehívott bizonyos számú kormányképviselőinek értekezletével foglalkozik. Az értekezlet célja az ugynevezett „európai hadsereg” megteremtése. A cikk az értekezletet újabb lépésnek tekinti, amelyet a háborús uszítók a német fasiszta hadsereg újjáélesztésének útján tettek. A háborús uszítók megkísérik, hogy elaltassák az imperialisták terveit figyelemmel kísérendő népek éberségét és ezért mindenfajta mesterkedéseket vesznek igénybe, hogy való céljaikat alcázzák. Az ugynevezett „európai hadsereg” létesítésének terve, amelyet Plevén francia miniszterelnök terjesztett elő, egyike ezeknek a mesterkedéseknek. Plevén amerikai gazdának parancsa nyomán azt javasolta, hogy Nyugat-Németországnak adjanak azonnali le-

hetőséget arra, hogy „hozzájáruljon Nyugat-Európa megszerzéséhez”. Az „európai hadsereg” kezdeményezők nem rejtik el azt a tényt, hogy ha ez a hadsereg megalakul, egyik alkotó részé lesz Eisenhower „atlanti hadseregének”.

A cikkirő felteszi a kérdést, hogy mi rejtezik emögött a mesterkedés mögött. A választ a kérdésre — írja Korjonov — Berard, Franciaország nyugatnémetországi helyettes elbízottja adta meg. Berard elismerte, hogy Nyugat-Németország újrafegyverzése a potsdami egyezmény előírásainak megsértése és kijelentette, hogy az egyezmény megkerülhető lenne, ha a német fegyveres erőket az „európai hadseregbe” iktatnák be. Így az „európai hadsereg” közönséges spanyollal, amely az amerikai imperialistáknak a revánsvárárt német hadsereg megteremtésére irányuló igyekeze-

tének elrejtésére szolgál. Az amerikai imperialisták ilyenformán azt remélik, hogy a hitlerista gyilkosok kezével válóváltatják véres terveiket.

Az európai népek alapvető érdekei — írja a továbbiakban Korjonov — parancsolóan azt kívánják, hogy Németország kérdését, Európa legégetőbb kérdését, a potsdami egyezmény alapján rendezzék.

A Béke Világtanács felhívására a béke hívei az egész világon széleskörű kampányt indítottak Nyugat-Németország újrafegyverzése ellen. A békeszerető népek azzal, hogy kiterjesztik és megszilárdítják a békeharci frontját, szüntelenül fokozzák éberségüket az imperialista hatalmak mesterkedései ellen, meg fogják védeni a békét Európában és az egész világon, — fejezi be cikkét Korjonov a Pravdában.

Hírek a népi demokratikus országokból

KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG

Egész Kína területén nagy lendülettel folynak a munkaversenyek. A Zszenminszibao című lap jelentése szerint a versenyekben résztvevő munkások és tisztviselők száma meghaladja a két és félmilliót. A kínai dolgozók újabb módszerek bevezetésével növelik a munka termelékenységét. Alig két hónap alatt a csimani iparvállalatokban 170 szakszaki újítást vezettek be, ami nagymértékben hozzájárult a termelési terv teljesítéséhez.

BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG

A bolgár dolgozók nemrégiben üzembe helyezték az újonnan épített „Vörös Csillag” gépgyárat. Az üzem, amely a kitűzött határidő előtt készült el, szerszámgyépeket, építőipari és betonkeverő gépeket, emelődarukat és más gépeket gyárt.

NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

A Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak egyik kiváló teljesítménye az, hogy üzembe helyezték a fürstenbergi államosított „Ost”-üzemben az első magaskohót. Ez az üzem 1955-ben félmillió tonna öntöttvasat, acélt és hengerelt acélt fog gyártani. A szükséges ércet az üzem a Szovjetunióból és Lengyelországból kapta.

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG

A bányai parai újító mozgalom további sikereinek érdekében Budapesten bányász újítóiskola kezdte meg működését. Az iskolában a bányászok ki- való újítói és újítófelelősei vesznek részt. Az iskola célja, hogy az újított szakmai és elméleti tudását tovább fejlesszék. A hallgatók többek között megtanulják az észszerűsítések gazdasági eredményeinek értékelését is.

CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

Basztovanszkij, a Szlovák Kommunista Párt főtitkára, Szlovákia öt éves tervének második évi eredményeivel kapcsolatban kimutatta, hogy 1950-ben a szlovákiai népi demokrácia jelentékeny sikereket ért el. A múlt év első 11 hónapjában a tervelőírásait 101,9 százalékkal teljesítették. Sikeres harcokat folytattak a kapitalista elemek maradványai ellen a gazdasági életben. Megerősödött a testvéri barátság a cseh és a szlovák nép között. A szlovák mezőgazdaság is jelentős eredményeket könyvelt el: a szlovák falvak 56,7 százalékában működnek mezőgazdasági szövetkezetek. Az árak csökkentése és a bérek emelése következtében a dolgozók életszínvonala jelentősen emelkedett.

Fokozódik a sztrájkmozgalom a kapitalista országokban

ANGLIA

LONDON. — (Agerpres.) A France Presse hírügynökség jelenti, hogy a liverpooli és birkenheadi sztrájkoló dokkmunkások elhatározták, folytatják a sztrájkot, amíg nem biztosítják számukra a napi 25 shilling bért, a fizetett szabadságot és a nyugdíjat.

Ami a londoni dokkmunkások sztrájkját illeti, amerikai hírügynökségek jelentése szerint ezek kénytelenek voltak munkába lépni a laburista kormány munkásellenes intézkedései nyomán. A France Presse hírügynökség ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a brit kormány „aggódik” a dokkmunkások sztrájkja nyomán előállt helyzet miatt. Ugy véljük, hogy ha a sztrájk folytatódik, a kormány katonákat vesz igénybe a liver-

pooli, birkenheadi és manchesteri kikötőben vesztelő száz és száz hajó kirakására.

IZRAEL

TEL-AVIV. — (Agerpres.) Izraelben négy hete tart a fém-munkások sztrájkja; a sztrájkolók béremelést és életkörülmények megjavítását követelik. A fém-munkások sztrájkját más iparágban dolgozó munkások is segítik azzal, hogy sztrájkalapot gyűjtenek. Február 12-én az izraeli gyárakban rövid sztrájk folyt le, amelyben 50.000 munkás fejezte ki együttérzését a sztrájkoló fém-munkások iránt.

FINNORSZÁG

HELSZINKI. — (Agerpres.) Az elboicsájtással való fenyegetés ellenére a helszinkai dokkmunkások elhatározták, hogy mindaddig folytatják a sztrájk-

ot, amíg a munkaadók a törvénytelenül elboicsájtott munkások visszavételére és a béremelésre irányuló követeléseiket nem teljesítik.

SVÉDORSZÁG

STOCKHOLM. — (Agerpres.) A France Presse hírügynökség jelenti, hogy 5000 göteborgi dokkmunkás sztrájkba lépett. A munkabeszüntetés következtében 60 kereskedelmi hajó vesztéssel a kikötőben és mintegy 2000 vasúti kocsi zárja el a kikötőt. A sztrájkolók béremelést és kollektív szerződés kötést követelnek.

JAPAN

SANGHAI. — (Agerpres.) Tokióból érkezett jelentés szerint a kiuszui szénmedence munkásainak február 7-én indított sztrájkja tovább tart.

A Japán Kommunista Párt harcol a békéért és a függetlenségért

PEKING. — (Agerpres.) Ecsuro Sino, a Japán Kommunista Párt ideiglenes központi vezetőségének elnöke, a Párt folyóiratának, a Sinksekjának januári számában a következőket írta:

A belső és külső reakció politikájának fő célja, hogy Japánt gyarmattá és hadászati támaszponttá alakítsa. A koreai háború kibontakozása óta ezt a politikát egyre nyitabban üzi. A legnagyobb japán gyárakat fegyverüzemekké alakították, a hajógyárakat felfegy-

verzésre és a háborúban megsérült hadihajók megjavítására használják. A hadihajók logisztikáját a hadianyagok szállítására mozgósították Koreába. A japán munkanélkülieket félrevezették és a koreai agressziós háborúban használták fel őket. A japán munkásokat a legbarbárabb munkakörülmények között dolgoztatják: csekély bérért kimerítő munkát kell végezniük, rabszolgákká süllyesztették őket. A parasztok csaknem teljes termését elrekkválták.

A reakciós kormány — folytatódik a cikk — azzal akarja megerősíteni uralmát, hogy szabadonbocsátja a háborús bűnösöket és bebőrözi a békeharcos hazafiakat. Az imperialisták által tervezett költségek célja, hogy törvényesítse Japán militarizálását.

Ecsuro Sino felszólítja a Japán Kommunista Párt összes tagjait, hogy mozgósítsák a lakosság millióit az igazságos békeszerződés kivívására, a béke és Japán függetlenségének biztosításáért.

Előkészületek a szovjet-kínai szerződés évfordulójának megünneplésére

SANGHAI. — (Agerpres.) Sanghajban széleskörű előkészületek tesznek a szovjet-kínai barátsági, szövetségi és kölcsönös segélynyújtási egyezmény első évfordulójának megünneplésére. A kínai-szovjet baráti társaság 150 sanghaji fiókjánál nagygyűlést fognak rendezni. A baráti társaság kínai-szovjet baráti hetét rendez. A baráti hét keretében előadásokat tartanak a szovjet és kínai nép barátságáról, s a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság gazdasági megvalósításáról. Sanghaj 15 mozijában a legjobb szovjet filmeket fogják vetíteni, míg a város egyik legnagyobb termében a kínai és a szovjet nép barátságát tükröző fényképműkiállítást rendeznek.

A koreai hadihelyzet

PHENJAN. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadserege főparancsnokságának február 13-i közleménye rámutat arra, hogy a néphadsereg egységei a kínai önkéntesekkel együtt, Vonzsutól nyugatra február 12-én elentámadást indítottak az amerikai és liszinmanista csapatok ellen. A 7. amerikai hadosztály több mint 500 katonáját és tisztjét körülfertették. A harcok során a 2. ameri-

kai hadosztálynak több mint 100 és a 8. liszinmanista hadosztálynak több mint ezer katonáját és tisztjét ejtették foglyul.

A hadizsákmány több mint 200 tehergépkocsi, több mint 20 ágyú és jelentős mennyiségű lőszer és hadianyag.

Február 2-6 között a néphadsereg egységei ellentámadásait során jelenős sikereket értek el Henszon irányában.

„EGYES ORSZÁGOK már nö-

vették katonai költségvetésüket, a többieknek pedig követniük kell példájukat” — jelentette ki Charles Spofford, az Egyesült Államok képviselője az Északatlanti Tömb Tanácsában. Truman elnök még hozzátette, hogy a „nyugati szövetségeseknek” ugyanolyan mértékben kell áldozatot hozniuk, mint Amerikának. Eisenhower tábornok azt javasolta a nyugateurópai vezető köröknek, hogy azonnal emeljék az adókat s ezzel hátrítsák a népre a fegyverkezés költségeinek terhét. Ez alkalommal igazat mondtak ezek az „urlemberek.”

Bár az atlanti hadsereg egyelőre még nem létezik, mégis — hozzávetőlegesen pontosan — ki lehet számítani felállításának költségét.

Ez a teherétel azt jelenti, hogy a sztrájkok súlyt raknak a dolgozók vállára. Elsősorban általános ár-emelkedést okoz, másodsorban: növekszik az adókat, harmadszor: el- tűnnek a piacról a főbb fogyasztási cikkek, negyedszer: jelentősen lecsökkent az szociális célokra előirányzott összeget és végül ötöd- ször: meghosszabbodik a munkanap. A fentiekhez tegyük még hozzá a már régóta érezhető áruhiányt is.

Igy hát a Washington parancsára megkezdett fegyverkezési verseny kedvéért mindent elkövetnek,

Anglia fegyverkezésének következményei

hogy az angol nép életét minél nehezebbé és nyomorúságosabbá tegyék.

Az általánosításról térjünk most át a részletekre és soroljunk fel néhány olyan esetet, amelyek a háborús költségek növelésének következményei.

Hugh Gaitskell pénzügyminiszter december 6-án kijelentette, hogy 1951-ben süllyedni fog az életszínvonal. Gyászos jóslatát a laburisták szokatlanul gyors iramban váltották valóra.

Egyes fogyasztási cikkek ára már a nyilatkozati napján emelkedett.

Két nappal később a hadászatok bejelentették a nagykereskedői árak 0,3-2 százalékos növekedését.

Nemrég közzétették a fűszerárak, cukrász- és tejtermékek, szeszestalok, lekvár, gyógyszerek, szappan, új, felfelé kikerített árjegyzéket.

Ezután hirtelen ugrott a gyapotkészletmények ára.

Hosszra nyúlva felsorolnánk mind- azokat a cikkeket, amelyeknél ár-emelkedés következett be. Egy azonban világos: Angliában gyors ütemben nő a fogyasztási cikkek és a nyersanyag ára.

A MÁSODIK TEHER — az adó- emelés — mind súlyosabban nehe- zedik a dolgozókra. Köztudomásu,

írta: DEREK KARTON,
a „Daily Worker”
külföldi szerkesztője

hogy az új költségvetés nagyarányú adóemelés irányoz elő. Ez kikerülhetetlen: Anglia évenként 840 millió font sterlinget költött fegyverkezésre.

Ez a szám tavaly 1 milliárd 200 millióra növekedett, az idén pedig 1,5 milliárd 600 millióra. Am ez t- volról sem lehet véglegesnek tekinteni. Csupán hozzávetőlegesen közelíti meg a Washington által ély kitanúban követt fegyverke- zés költségének végösszeget. Ezt a pénz csakis újabb és még foko- zottabb adóemelés útján lehet elő- teremteni. Ez vár most az angol népre.

Truman háborús örökletének har- madik következménye a fogyasztási cikkek és nyersanyag egyre növekvő hiánya. Nem kétséges, hogy az így létrejött helyzet a leg- közelebbi hónapokban károsan hat- ki a széles tömegek életszínvona- lára. A hadigazdálkodás kövele- ményei a polgári piac végleges gyengüléséhez vezetnek. A fogyasztók — csakugy, mint a háború alatt — most sem juthatnak el- d- rendű fogyasztási cikkekhez, mint

például fehérneművaszonny fűtő- anyag, s.t.b. Az angol üzemeket és munkaeszt átállítják a kivélti ter- melésre háborús termelésre. Ez lö- nyegesen csökkenti az angol beho- zartat. Könnyű elképzelni, mit je- lent ez a rendszabály olyan ország- ban, ahol az élelmiszer és a nyers- anyag legnagyobb részét külföld- ről importálják.

TRUMAN HÁBORUS TERVEI-

NEK negyedik következménye a szociális szükségletekre fordított kiadások jelentékeny csökkentése. A pénz fegyverkezésre kell. A Szocialista Orvosj Társaság — az egészségügyi szemolyzet haladósze- lenül szervezte — képviselői nem- rég kijelentették, hogy a fegyver- kezési verseny teljes romlásba dön- ti a közegészségügyi intézménye- ket. A kórházfenntartási alapokat máris csökkentették. Új kórházakat nem építenek. Angliában 4000 olyan járáv van, amelyben nagy orvos- hiány észlelhető.

Még súlyosabb kihatása volt Tru- man fegyverkezési tervének a la- képtelenségre. Tavaly ugyan tető alá hoztak bizonyos számú lakóházat, ez azonban csak elenyésző részét képezi a lakosság legvárhatóbb szükségleteit kielégítő lakterület- nek. Mindez arra mutat, hogy a

házeptésre fordítandó összeget még jobban csökkentik a jövőben. Sokmillió embert kényszerítenek így arra, hogy rettenetes körülmé- nyek között éljen.

Ötödösör: a fegyverkezés a mun- kafeltételek módosítását vonja ma- ga után. A kormány már most is nyitán követelte a munkanap meg- hosszabbítását. Ez meg is történt: természetesen nem az életszínvonal megjavulásáért, hanem, hogy min- den eszközzel fokozzák a fegyver- gyártást.

NEMRÉGEN, a magát minden

áron baloldallnak beállítani igyek- vő Aneurin Bevan volt egészség- ügyi minisztert neveztek ki mun- kadügyi miniszterrel. Azzal bizták meg, hogy munkásokat kóborozzon a hadiüzemeknek és katonákat a hadsereg részére. Bevan, ez a „bal- oldali” ember minden bizonytal- nem riad vissza rendkívüli intéz- kedésektől sem azért, hogy Anglia dolgozó népet háborúba kergesse.

Ime ezek a legutolsó angliai cse- mények. A fegyverkezési verseny felfelé ivel, ami a dolgozók élet- színvonalának katasztrófális súly- lyedéséhez vezet. Ez az ára Tru- man, Eisenhower és az ugyneve- zett „Atlanti Szövetség” tervének.

Kétséges azonban, hogy az angol nép hajlandó lesz-e fizetni. (Ager- pres.)

A kolozstartományi Szaktanács értekezletet tartott az üzemek és intézmények szocialista munkaverseny-felelőseivel

KOLOZSVAR. — A Kolozstartományi Szaktanács iparügyi osztálya tegnap termelési értekezletet tartott. Az értekezleten, melyet Dejan Dumitru elvtárs nyitott meg, résztvettek a kolozsvári gyárak, üzemek és intézmények versenyfelelősei, szakszervezeti elnökei és titkárai.

Dejan elvtárs megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy öt éves tervünk megvalósítása érdekében a Szaktanács milyen nagy jelentőséget tulajdonít a szocialista munkaversenyek helyes megszervezésének.

Ezután két kolozsvári üzem, az „Unirea” fémárugyár és az Állami Porcelángyár versenyfelelősei számoltak be a most folyó szocialista munkaversenyek eredményeiről és hiányosságairól.

Elsőnek Pusztai Tibor, az „Unirea” fémárugyár verseny-

felelőse számolt be. A szocialista munkaversenyek eredményeinek ismertetése után rámutatott azokra a hiányosságokra, amelyek a verseny során mutatkoztak. A szakszervezeti elnökök, titkárok és a versenyfelelősök az Unirea-ban folyó szocialista munkaversenyekkel kapcsolatos kérdéseket tettek fel Pusztai elvtársnak, melyekre adott válaszában részletesen ismertetve a verseny eredményeit és hiányosságait. Legnagyobb hiányosságnak tekinti, hogy a mesterek, technikusok és tisztviselők versenyét nem szervezték meg.

Utána Mesesan Gheorghe, az állami porcelángyárban folyó szocialista munkaversenyek helyzetéről számolt be. Rámutatott arra, hogy január hónap folyamán sikerült megszervezniük mind az egyéni, mind a csoport és az osztályonkénti ver-

senyeket. Ennek tudható be az, hogy ma már a versenyek jól mennek. A porcelángyárban 334 egyéni versenyszervezővel dolgozó van. A csoportok között 26, míg az osztályok között 21 versenyszervezőt kötöttek.

A verseny megszervezésével kapcsolatosan feltett kérdésekre Mesesan elvtárs kimerítő választ adott, rámutatva arra, hogyan szervezték meg a versenyeket és hogyan tartják nyilván a versenyeredményeket.

Dejan Dumitru elvtárs összefoglaló beszédében hangsúlyozta, tekintettel arra, hogy az értekezlet során a szocialista munkaversenyekkel kapcsolatban eredmény és hiányosság mutatkozott — az értekezlet résztvevői éppen ebből okulva, az üzemekben folyó szocialista munkaverseny lényeges megjavulásához járulnak hozzá.

Éberek voltak a dolgozók, meghusították a kulákmesterkedést

KOLOZSVAR. — A kulákok különböző ravaszkodásokkal próbálják kivonni magukat a terménybeszolgáltatás teljesítése alól. Szabotálnak, mindenütt, ahol csak lehet. A Kolozsvár-rajoni Korpád községben Petreanu Petre 19 hektáros kulák különböző hazugságokkal akarta elodáznia a beszolgáltatást. Az egész falunak arról panaszkodott, hogy nem volt termése ebben az évben, nem tudja átadni

a kukoricakvótát. A dolgozók nem hitték el a kulákmestert. Gyanakodásuk helyes volt, mert amikor tüzetesen átvizsgálták a kulák házát, nagymennyiségű kukoricát és búzát találtak elrejtve.

A kulturothtonban gyűlést tartottak a dolgozók, ahol leplezték a szabotáló kulákot és kötelezték, hogy átadja az államnak járó gabonamennyiséget.

Traktorbérlo társulás alakult Hadréven

HADREV. — (Levelezőnkől.) A Ludas-rajoni Hadrév faluban néhány nappal ezelőtt traktor jelent meg. Ötbarázdás ekét vontatott. A traktor a kulturothton előtt állt meg. A dolgozók tizei gyűltek össze s vizsgálták a gépeket. A dolgozók kérdésekre ostromolták a traktoristákat, hogy nem szántanak-e földjeiket a géppel. Csakhamar kiderült, hogy a traktoristák a falu dolgozóinak segítségére jöttek. Még a délelőtti folyamán összegyűltek a szegény- és középparasztok. Traktorbérlo társulást alakítottak. Elsőnek Floris Gheorghe iratkozott fel, utána még tizennyolcan léptek be a társulásba. Délután a szomszédos Kece községbe is ellátogattak a traktoristák. Ott 44 dolgozó földműves lépett társulásba, hogy a gépek segítségével minél jobban megművelhessék földjeiket, teljesíthessék a soronkövetkező munkát.

Millik István.

Tordaszentlászló dolgozói alaposan felkészülnek a tavaszi vetés megkezdésére

TORDASZENTLÁSZLÓ. — (Levelezőnkől.) A tordaszentlászlói néptanács idejében hozzáfogott a mezőgazdasági szakszervezők megjavításához. A községi körzetekre osztották s minden körzetben egy-egy felelőst választottak, akik állandóan irányítják, ellenőrzik a tavaszi vetési csata előkészületeinek menetét. A körzetfelelősöknek kiterjedt a feladatuk arra is, hogy a dolgozókat munkaterv szerint már az előző napokban értesítsék arról, hogy ki mikor dolgozthat a szakszervezők, magtisztító központokban. Az alapos szervező és mozgósító munka eredménye máris megmutatkozik. Tordaszentlászló dolgozói csaknem teljesen felkészültek a vetési csatára, 98 százalékban végez-

ték el a vetőmagvak tisztítását és a próbaciráztatást.

A tordaszentlászlói néptanács munkáját hathatósan támogatja a MNSz helyi szervezete is. A végrehajtó bizottság és az utcafelelősök embertől-emberig járva, felvilágosító munkát végeznek, szorgalmazzák a mezőgazdasági szerszámok megjavítását. Ugyanakkor ismerik az ötéves terv célkitűzéseit, hazánk villamosításának tervét.

A MNSz és a többi tömegszervezetek nagy gondot fordítanak a dolgozók politikai nevelésére is. A községben 9 MNSz olvasókört szerveztek, ahol a tagok megismerkednek a marx-lenin tanok alapelemeivel, a szovjet agrártechnikai módszerek előnyeivel, felsőbbrendűségével. A kulturothton igazgatóságával

karöltve megszervezték a mozilátogatást. Egy-egy előadást 250-300 dolgozó néz meg. A MNSz-nek és a többi tömegszervezetnek igen fontos feladata az irástudatlanság felszámolása. Ennek érdekében mindent elkövetnek. Az elmúlt évben 30 analábét tanítottak meg a betűvetés mesterségére. Ebben az évben pedig teljesen felszámolják az irástudatlanságot.

A község dolgozói örömmel kapcsolódnak be minden közösségi munkába s különös gondot fordítanak a tavaszi vetési csata előkészületeire, mert tudják, hogy első öt éves tervünk sikeréhez az ő munkájuk is hozzájárul.

Marosán Demeter,
MNSz-aktivista.

A györgyfalvi MNSz-szervezet hatékonyan támogatja a tavaszi előkészületeket

GYÖRGYFALVA. — (Levelezőnkől.) Györgyfalva dolgozói a mezőgazdasági gépek és szerszámok javítását már 90 százalékban elvégezték. A néptanács gondosan megszervezte az előkészületeket. A falu körzetekre osztotta, amelyeknek élére felelősöket állított. Ezek mozgósították a dolgozó földműveseket az előkészületek teljesítésére. Az utcafelelősök jól végezték munkájukat. Háznál-házra járva ellenőrizték az előkészületeket. A szomszédos faluba, Felekre is átmentek ellenőrizni, onnan viszont az ottani utcafelelősök keresték fel a györgyfalvi dol-

gozókat. Így sikerült elérni a kiváló eredményt, úgy a szerszámjavítások, mint a próbaciráztatások terén, mely utóbbit 100 százalékban teljesítették a falu dolgozói.

A tavaszi vetési kampány támogatásában jelentős felvilágosító munkát fejtett ki Batta Adám igazgató-tanító. A dolgozó földművesek között Jaskó István huszár, a MNSz helyi szervezetének elnöke, Szabó József gyurka, Jaskó János busi, László József és még más körzetfelelősök tüntek ki. Az utcafelelősök közül Sajgó Ferenc ruca, Sajgó István, Pauven

Agoston, Tóth Gergely bambusz végeztek élenjáró felvilágosító és mozgósító tevékenységet.

A Magyar Népi Szövetség szervezete tevékenyen kivette részét a mozgósító munkából. A MNSz-tagok hiánytalanul elvégezték az előkészületeket. Például adóan dolgoztak a helyi szervezet vezetőségi tagjai. Példájakat több MNSz szervezetnek is kövennie kell, többek között a kolozsi MNSz szervezetnek, amely nem támogatja a néptanácsot az előkészületekben és nem kapcsolódott be kellő mértékben a munkába. Csatlós Zsuzsanna

A „Victoria” kötöttárugyár fallijságja legyen valóban az üzem tükre

KOLOZSVAR. — A jó fallijság kollektív szervező, kollektív propagandista és kollektív agitátor. Természetes tehát, hogy a szerkesztőkollektívoknak ilyen fallijságot kell a dolgozók számára készíteniük.

A kolozsvári „Victoria” kötöttárugyár „Üzemünk tükre” elnevezésű állományos fallijsága korántsem felel meg a követelményeknek. Nem vitás azonban, hogy a fallijság szerkesztésének az anyag összehajtásának vannak eredményei. Néhány cikk — így például Balogh Domokos cikke is — bíráló hangon foglalkozik az üzem belső hibáival, hiányosságaival. A cikk — többek között — megállapítja, hogy az üzemben nem foglalkoznak az újítók, állományos munkában kitértek népszerűsítésével. Másik cikk a munkafelügyelem kérdését tárgyalja.

Az eredmények mellett komoly hiányosságok is mutatkoznak az „Üzemünk tükre” fallijság munkájában. Elsősorban a cikkal-

nem tükrözi az üzem belső életét, a dolgozók erőfeszítését öt éves tervünk megvalósítása érdekében. Egyetlen cikk sem foglalkozik bizakodással: első öt éves tervünkkel és a dolgozók nap-nap után egyre fokozódó békeharcaival. Ezzel szemben több cikk elavult kérdéseket vet fel — hat cikk novemberi és decemberi keltezésű.

A párlalapszervezet felügyelt a fallijság hiányos működésére és rábízta felhívta a szakszervezeti bizottság figyelmét. Nyomban kiderült, a hiányos működés oka is: nincs szerkesztőbizottság, a régi egyszerűen — feloszlott...

Természetesen nyomban új szerkesztőbizottságot választottak a dolgozók köréből.

Az új szerkesztőbizottság — felelősök Péter Róza, tagjai: Gáll Magda, Oravecz József, Krusniczki Ilona, Bartha Kató, Vargha Róza és Kása Magda — a napokban kezdte meg tevékenységét. Arra kell törekedjék, hogy alapos gondossággal és körültekintéssel besze-

szállított munkaterv alapján minél előbb javítsa meg az „Üzemünk tükre” fallijságot. A fallijság valamennyi száma foglalkozzék a fontos kérdésekkel, amelyek a dolgozókat érintik.

Foglalkozzék a békéért folyó eszelekvő szervezett harcra és a harc eredményeivel, öt éves tervünk megvalósítása folyamán elért sikerekkel. Fontos kérdés a munkában kitértek dolgozók, újítók és újszerűsítők népszerűsítése is. Az új szerkesztőbizottságnak egyik legfontosabb feladata — például — Pál Ignác újításának népszerűsítése. Pál Ignác újítása lehetővé teszi majd, hogy az üzem 50 százalékos villágitóáram-megtakarítást érjen el.

Az új szerkesztőbizottság az agitátorok segítségével minél több dolgozót vonjon be a fallijság szerkesztésébe, hogy az „Üzemünk tükre” a lehető leghamarább megjelenjen a jó fallijság követelményeinek és valóban az üzem tükrévé váljék.

Retteg szegény- és középparasztljai 40 hektárra kötöttek zöldségtermesztési szerződést

RETTEG. — (Levelezőnkől.) A Kolozs-rajoni Retteg községben a dolgozók lendületesen készülnek a tavaszi munkára. Nagymértékben hozzá kívánják járulni a zöldségtermesztési terv megvalósításához. Eredetileg 25 hektár területen akartak zöldséget termeszteni a rettegi dolgozók. Ami-

kor azonban a szövetkezet megbízottja kijött a faluba, 40 hektárra kötöttek szerződést. A 15 hektáros terület öbbittel a község dolgozóira bizonysították, hogy minden erejükkel, minden tudásukkal az öt éves terv megvalósításához kívánják hozzájárulni.

Stankovszki Vencel

Kibővítették

a „Herbák János”-üzem fürdőjét

KOLOZSVAR. — (Levelezőnkől.) Az államosítás óta a „Herbák János”-üzem dolgozóinak létszáma napról-napra növekedett. Így az üzem régi fürdője, amely eddig mindössze 12 személyt befogadó képességű volt, nem elégítette ki a dolgozók tisztálkodási igényeit. Bár az osztályokon vannak mosdók, azonban a festékekkel és olajjal dolgozó elvtársak a munkaidő letelte után rendszerint a fürdőhöz szöttek, hogy kellőképpen tisztálkodhassanak. De mivel a fürdő befogadó képessége mindössze csak 12 személyes volt (hat férfi és hat nő számára) minden egyes alkalommal torlódásra adott alkalmat és megnehezítette a dolgozók fürdését.

Az üzem igazgatósága és szakszervezete a dolgozók egészségvédelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy az igényeknek megfelelő átalakításokat végez a fürdőn, megnagyobbítja az épületet és új fürdőberendezéseket állít be.

A kibővítési munkálatokat befejezték és néhány napon belül átadják rendeltetésének és így egyszerre 24 dolgozó — 12 férfi és 12 nő — tisztálkodhatik a „Herbák János”-üzem fürdőjében. Ezzel a megoldással az eddigi torlódásokat sikerül teljesen kiküszöbölni és a munkaidő lejártá után nem kell az elvtársaknak hosszabb időn át egymásra várakozniuk.

Róza Károly.

Mit keres a kulák a raktárban?

Arról, hogy raktárban pakány legyen — hallottunk. Megszokott dolg ez, a raktárnokok általában minden lehető eszközzel irtják el a kártékony ragadozókat. Igen szokatlan azonban, hogy valamelyik üzem szándékosan helyezzen el kártékony ragadozókat a raktárban. Nem csak szokatlan, hanem megengedhetetlen is.

Mégis, az egeres kaolinüzem raktárába maga az üzem vezetője — egészen pontosan a kádorosztály — helyezte el egy ilyen kártékony elemet. Ez a tény nemcsak a munkások tiltakozását váltotta ki, de

messzebbre, a 20 kilométer távolban lévő Szucság faluban is felháborodtak rajta a dolgozók.

Az történet ugyanis, hogy az egeres kaolinüzem nemrégiben megkapta a szucsági kuláktól a kádorosztályt. A jellemzőségeit a dolgozók irtják és külön-külön is leleplező bizonyítékok. Mindazok ellenére a kádorosztály alkalmazta a kulákokat a raktárba, hogy az egeres kaolinüzem kádorosztályán hiányzik a megfelelő éberség.

Ragadosónak nincs helye a raktárban. A kulák ragadozó. Bár János szucsági kulákok haladéktalanul távolítsák el az egeres kaolinüzem raktárából

(—)

Végzetes örökség

— L. Sejnin vigjátékának bemutatója a kolozsvári Allami Magyar Színházban —

Társadalmi jelentőségben, a valóság megmutatásának feladatában a realista vigjáték semmivel sem áll a dráma, vagy az ugynevezett komoly színházi műfajok mögött. Különösen nem a szovjet vigjáték, mely ezen a téren is nagy klasszikus hagyományok őrzője és továbbvivője. De ugyanakkor meghaladója, mind témakörben, mind pedig a vigjátéki figurák ábrázolásában.

L. Sejnin szovjet író vigjátéka, a „Végzetes örökség“ műfajilag közelebb áll a szatírához, mint az ugynevezett jellemvigjátékhoz, de csak a negatív, az ellenséges figurák rajzában. A pozitív, tehát a szovjet emberek ábrázolása területén híven követi a jellemvigjáték követelményeit: olyan derűs, bonyolultlan és ugyanakkor tipikus embereket ábrázol, akiknek éppen egyszerűségük, erkölcsi tisztaságuknál, töretlen jellemükénél fogva nincsenek viharos belső konfliktusai.

Sejnin „Végzetes örökség“ című vigjátéka a Szovjetunióban élő egyszerű emberek millióinak nemes és megindító rajzát adja egyetlen típuson keresztül (Tuzov), akik nem párttagok, nem elmunkások, nem sztáhanovisták, nincsenek vezető tisztviselők, különösebb képességekkel sem rendelkeznek, józan tisztánlátásukban megingathatatlan jellemvilágukban, meleg, derűs kedélyükben, emberiségükben és erkölcsi fölényükben benne tükröződik a nagy szovjet haza fénye, magasrendűsége, a Lenin és Sztálin Pártja ál-

tal vezetett és megformált szocialista társadalom iránti bensőséges, odaadó szeretetük és a kapitalista hiénák mélyeséges megvetése. Tuzov, az egyszerű kisvárosi fényképész megveti a dollármilliókat és lenézi, utálja annak amerikai megszállottjait. Számára az amerikai egész és félgengszterek hajszája a távoli rokonától „örökölt“ dollármilliók után alig jelent többet, mint megkerült majmok dübödő ugrálását és nem vált ki egyebet belőle, mint megvetést és utálatot irántuk. Lányja, Válja, a főiskolát járt szovjet lány, már öntudatosabb ellenlábasa, megvetője az „amerikai életformának“, amely nem egyébé, mint a dollár lélektelen uralma; kegyetlen, vadállati urak, szolgák és hajcsárok versenyfutása a pénz után, mialatt lelkileg, szellemileg elaljasulnak és a „kultúra“ mázával leplezik rothadságukat.

A kép, amit Sejnin vigjátékában szembeállít egymással, éles és halásos. Az író az ellentétek szembeállításával rokkantként világítja meg az amerikai és a szovjet élet közötti hatalmas minőségi különbséget. De, amíg a szovjet emberek és főleg az egyszerű emberek egyszerűen megformált típusa (Tuzov) rajzában megmarad a jellemvigjáték vonalán, addig az „amerikai életforma“ képviselőinek ábrázolásában, hajlik a karikatúrakeresés felé, szatírákat ad, ami viszont elképzelhetetlen bizonyos jellemző vonások hangsúlyozása nélkül. Ez a „tulzás“ és a negatív alakok bi-

zonyosmértékű egyformásítása dramaturgiai szempontból talán joggal hívhatja ki a kritikát, de ugyanakkor éppen az ellentétekre való éles rámutatásával nagyon alkalmas arra, hogy a darabban szereplő, szovjet emberek, mint például Lüzsikov hajóskapitány magasabbrendűségét megmutathassa. Ez az utóbbi a vigjáték legpozitívabb értéke, ami a nézőt bőven kárpótolja a részletek dramaturgiai hibáiért. A legjobb értelemben mulattató és tanulságos darab a „Végzetes örökség“, a bemutató előadás közönsége éppen ezért sokat derült a szatirikus jeleneteken.

Az előadás azt bizonyította, hogy a kolozsvári Allami Magyar Színház színész-kollektívája sokat fejlődött a szovjet vigjáték játéktípusának helyes értelmezése, valamint a vigjátéki alakok színpadi ábrázolásának területén. Harag György, a fiatal rendező helyes felfogással aknáztta ki a darabban adott jellemvigjátéki lehetőségeket, megakadályozta azt, hogy például a Bidel amerikai ügynök vízbe dobási jelenetében a bohózat elemek felülkerekedjenek. Hibája volt viszont a rendezésnek, hogy a vigjáték egyetlen rokonszenves amerikai figurája, Mary Gibson, a háttérben maradt és így nem világított ki elég élesen, hogy Amerika sem csak a dollárgengszterek hazája, hogy az egyszerű és becsületes emberek Amerikája nem azonos ezekével.

A szereplők közül Sarlai Imre valóban bensőségesen, egyszerűségében és tisztaságában meghatóan ábrázolta Tuzovot, a szovjet ország egyszerű emberének a nemes típusát. Kár, hogy alakításának színvonalosságát szaggatott beszédmodora olykor zavarta. Válja szerepében Bara Margit nem tudta hitelesen ábrázolni ezt a pompás szovjet leányt. Hideg, csaknem rideg volt. Öszinte hangot csak a szerelmi jelenetben ütött meg. Kitűnő volt László Gerő a hajóskapitány szerepében. Acélos jellemű, derűs szovjet embert játszott. Perényi János alakításában sok értékes vonást fedeztünk fel; játéka leleplezte, a „finom“ amerikai gengszter mindenre kapható aljasságát. Flóra Jenő az újságíró szerepében tul sok gondot fordított a külsősekre (ruházat, gesztusok, hanghordozás), de lényegében hü, mert visszataszító arcképét adta az amerikai „művelt“ bértollnokok erkölcsi hitványosságának. Finna Márta (Mary) életeli, valóságos volt. Csóka József az amerikai „egyszerű ember“, Bidel szerepében egyes tulzásoktól eltekintve (fintorok) közvetlen játékaival ért el hatást.

SALAMON LÁSZLÓ

A tartományi igazgatók részvételével tartott ülést a fogyasztási szövetkezetek központi szövetsége

A fogyasztási szövetkezetek központi szövetsége értekezletet tartott, amelyen résztvettek a tartományi igazgatók. A gyűlés célja a falusi szövetkezetek megkezdődött közgyűléseinek megjavítása volt. A tartományi igazgatókon kívül az értekezleten résztvettek a központi szövetség végrehajtó bizottságának tagjai és a központ igazgatói.

Az értekezlet első részén a tartományi igazgatók beszámoltak a falusi szövetkezetek közgyűléseinek eddigi tapasztalatairól. Ismertették azokat a módszereket, amelyeket alkalmaztak a közgyűlések irányításánál. Elemezték a már megtartott közgyűlések eredményeit és hibáit.

A felszólaló tartományi igazgatók közül többen kihangsúlyozták, hogy a közgyűlések előtt megtartott népgyűlések igen kedvező feltételeket teremtettek a közgyűléseknek. Ezen kívül a népgyűlések után nagymértékben fellendült a mezőgazdasági termények értékesítése a szövetkezetek útján.

Amint a beszámolókból kiűnt, a közgyűléseken a dolgozó földművesek számos feketéző üzletembert

lepleztek le, akiknek sikerült befurakodniuk a szövetkezeti mozgáslomba. Így többek között a Bukarest tartományi Buda községben megtartott közgyűlésen a dolgozó parasztok leleplezték a szövetkezet boltkezelőjét, aki nem tartotta be a hivatalos árakat. Gastesi községben leleplezték Nitu R. Ilie üzér, aki megkísérelte, hogy befurakodjon a szövetkezet vezetőségébe. A tartományi igazgatók jelentették, hogy a közgyűléseken a dolgozó parasztok igen jó javaslatokat tettek a szövetkezetek munkájának megjavítására.

Az értekezlet befejezése előtt Nicolae Alexe elvtárs, a központi szövetség egyik alelnöke felszólalásában útmutatásokat adott a közgyűlések további jó menetének biztosítására. Az értekezletet Stefan Voitec elvtárs, a központi szövetség elnöke zárta be. Kihangsúlyozta, hogy a szövetkezetek feladata felközni a mezőgazdasági termény felvásárlás útjében. Csakis így teljesíthetik tervük feladatait és a városok és munkásközpontok jó ellátását.

A HADSEREG VERSENYZŐI SZEREPELTEK A LEGEREDMÉNYESBEN AZ EGYÉNI ÖKÖLVIVÓ BAJNOKSÁGOKON

madott. Részes eredmények a papírsúlytól kezdve a következők: Vlaicu (Herbák) ellenfél nélkül győz, Ambrus V. (Vasas) pontozással győz Fekete (Herbák) ellen, Nagy (Vasas) pontozással győz Imbulzan (Herbák) ellen, Ripka (Hadsereg) győz Zlataru (Hadsereg) ellen, Zamfirescu (Hadsereg) győz Ambrus IV. (Lokomotiva) ellen, Bakos (Herbák) győz Miklós (Lokomotiva) ellen, Rizea (Hadsereg) győz Popescu (Hadsereg) ellen, Sarbu (Hadsereg) győz Boezan (Lokomotiva) ellen, Tóth (Hadsereg)

dás—Victoria férfi, délután 5 órákor ITO (Nagyvárad)—Herbák János női, 6 órákor ITO—Herbák János férfi kosárlabda mérkőzés. Az összes mérkőzéseket a Farkas-utca 16. számú iskola tornatermében rendezik meg.

KOVÁCS IV.

is játszik vasárnap az egyetemiek csapatában a Lokomotiva ellen. A két csapat a köveczkő összeállításban játszik: KESE: Costea, Ioanovici, Tomescu, Mihut, Luca, Tandreu, Munteanu, Kovács IV., Zahan, Copil, Kovács V. Lokomotiva: Lőrincz, Vigu, Bokor, Radulescu, Chirila, Weinbach, Nagy István, Pákal, Husa, Muresan, Coracu.

HERBÁK JÁNOS—VILLAMOSMŰ döntő mérkőzés lesz a „Február 18“ teko kupában, melyet ma, péntek délután 5 órákor játéknak le a Lokomotiva Horea-ut 5 szám alatti pályáján.

Színház — Mezi — Opera

ALLAMI ROMÁN OPERA:
Pénteken február 16-án este 8 órákor: Boris Godunov.
Vasárnap, február 18-án délután 3 órákor: Jancsi és Juliska.

ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ:
Szombaton, február 17-én este 8 órákor: Kinek kedvez az idő? (A Rogge gauleiter szerepében Kovács György, a marosvásárhelyi Allami Székely Színház művésze).

ALLAMI MAGYAR OPERA:
Vasárnap, február 18-án délelőtt 11 órákor: Szimfónikus hangverseny. Vezényel: Antonin Ciolan. Közreműködik: Balogh Ferenc hegedűművész.

Vasárnap, február 18-án este 8 órákor: Hány János.

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:
Pénteken, február 16-án este 8 órákor: Végzetes örökség. (3) (18-szor.)
Szombaton február 17-én este 8 órákor: A második arcvonal mögött. (Tizenötöször.)

MOZI:
„CAPITOL“ MOZGÓ: Ludas Matyi. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

„MUNKÁS“ MOZGÓ: A postamester. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

„URÁNIA“ MOZGÓ: Ludas Matyi. Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órákor. Vasárnap délelőtt fél 12 órákor matiné.

„MAXIM GORKIJ“ MOZGÓ: Feleséget keresek. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

„VÖRÖS CSILLAG“ MOZGÓ: Tűz a halálon. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

„NÉPMOZGÓ“ (POPULAR): Valahol Európában. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

„UJ IDŐK“ MOZGÓ: Híradó — A demokrata nők kiállítása Párizsban — Kvartett — A kakuk és a sas. Színes rajzfilm.

Február 17-én, szombaton és február 18-án, vasárnap este 8 órákor a

Allami Román Színházban

bemutásra kerül:

Kinek kedvez az idő?

Turr testvérek és Sejnin nagyszerű színműve Rogge (gauleiter) szerepét

KOVÁCS GYÖRGY,

a marosvásárhelyi Allami Székely Színház művésze alakítja

Rendező: Rappaport Ottó

Jegyek elővételben AGES-nél, Szabadság-tér 6.

Allami Magyar Opera

1951. február 18-án, vasárnap d. e. 11 órákor

AZ ALLAMI MAGYAR OPERA HELYSÉGEBEN

Szimfónikus hangverseny

Vezényel: ANTONIN CIOLAN

Közreműködik: BALOGH FERENC hegedűművész.

Műsoron: BALAKIREFF „Nyitány“, BEETHOVEN „Hegedűverseny“, BEETHOVEN „VII. szimfónia“.

Jegyek az AGES irodájában. Jegyszám: 262.

MEGHÍVÓ

A „Transylvania“ Kisipari Termelő Szövetkezet 1951 február 17-én, szombaton délután 4 órákor Puskin (voit Egyetem)-utca 3. szám alatt a „Drumul Nou“ szövetkezet kulturtermében tartja meg rendezévi közgyűlést.

Kérjük a tagok megjelenését.

Az igazgatóság

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Felhárulások helyenként fúró eső lehet. Mersékelt északnyugati szél. A hőmérséklet kissé csökken. Kolozsváron csütörtökön hajnalban +1 fok, délelőtt plusz 8 fok volt, a légnyomás 761 mm., alig változik.

A BOLYAI TUDOMÁNYEGYE-TEM Államvizsga Bizottsága közli hogy az államvizsgák 1951 február 20-ától március 5-ig bezárólag tartanak. Február 19-én délután 5 órákor az egyetem vezetősége az Arany János-utca 11 szám alatti épület disztermében ünnepélyesen megnyitja az államvizsga időszakot. Február 20-án reggel ugyanott kezdődnek a vizsgák marxizmusból. Mind a megnyitóra, mind a vizsgák meghallgatására az államvizsga bizottsága szerződésel meghívja az üzemek dolgozóit, az egyetemek hallgatóit és a kolozsvári tantestület tagjait.

• HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerelt hitves, jó édesanya, testvér és rokon: Borza Ederéné született Wilk Róza 48 éves korában, 1951 február 13-án váratlanul elhunyt. Temetése február 16-án, pénteken délután 4 órákor lesz a házsongárdi temető nagykápolnájából. A gyászoló család. — Mély fájdalommal tudatjuk, hogy édesapánk: idősebb Bányai Károly 84 éves korában 1951 február 14-én elhunyt. Temetése február 17-én, szombaton délután 3 órákor lesz a köztemető kápolnájából. A gyászoló család.

Megvittotta-e

már?

SIESSEN!

Vasárnap

az Osztrákországi játék huzása!

APRÓHIRDETÉS

SÜRGŐSEN ELADÓK: ma'dnem új fo'elek, kanapé-rokámie be'aga-túrkos fo'alt, asztal, székek, bár-asz al perzsa'szönyeg, Ciura-utca 2. Déután 4—7-ig. Bejárát a Május 1-utcaból. — NAGY TAKARÓPOK-ROC, nagy asztal, 6 személyes, eredeti „Rosen hal“ ebéd-ökészlet, kávédaráló sürgősen eladó Cloasca-utca 1. ajtó 4. — ÖCSKA, KEMÉNY GALLÉROKAT, kizelőkelt veszek k'sebb-nagyobb mennyiségben. Czink, Dézma-utca 5. — IL KERÜLETI, erős, 3 szoba, konyhás ház eladó. Érdeklődni: Temesi Caragiale-utca 3. — IRÓASZTALOKAT — jókarban — veszünk. Sinca-utca 17, Bar'os.

„CAPITOL“ ÉS „URÁNIA“ MOZGÓK

február 17-ől bemutatták az új magyar filmet:

LUDAS MATYI

Szines film
Főszerepben: Soós Imre, Horváth Piri, Ruttkai Éva, Solti György. — Előadások kezdete: Capitol: 3, 5, 7 és 9 órákor. — Uránia: 4, 6, 8 és 10 órákor. — Vasárnap délelőtt matiné: Capitol: 11 órákor — Uránia 11.30 órákor

Veszünk egyensúly (konyha)-mérleget

„ALIMENTARA“

Allami Kereskedelmi Vállalat Kolozsvár, Kossuth La'os-utca 5

Világosság

Feladás szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—33. — Kládb. hivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11. — Lapkiadóhivatal: „Petőfi“ Lap- és Könyvtárártás Rt.